

EXTERN KVALITETSGRANSKNING av specialiseringstjänstgöring

Skiftinge Vårdcentral

Klinik

Allmänmedicin

Specialitet

2023-01-24

Datum

Yvonne Karlsson Lind och Rikard Viberg

Inspektörer

Styrkor

- Stabil bemanning , läkare med bra sammanhållning.
- Trevlig stämning på vårdcentralen.
- Mycket bra introduktionsprogram.
- Regelbunden kollegial handledning veckovis för både specialister och ST-läkare.
- Patienttrond med sjuksköterskor, där ST-läkaren kan utöva ledarskap.
- Engagerad chef.
- Specialistkollegium regelbundet.

Svagheter

- Fullständig utbildningsplan men delmål fattas, endast kronologisk utbildningsplan är gjord.
- Träning på ledarskap, handledning, undervisning kan utvecklas, både att ges tillfällen för det, men framför allt vad gäller återkoppling på detta.

Förbättringspotential

- Struktur för att leda till exempel läkarmöten och teammöten kan utvecklas.
- Utvecklad struktur för dokumentation av handledarsamtal och kompetensbedömningar.
- Fler medsittningar med kompetensbedömningar.
- Skriva årsrapporter och handledarutlåtanden i ökad omfattning.

STRUKTUR

A Verksamheten

Medelstor vårdcentral med 12387 listade innevånare i socialt utsatt område med god läkarbemanning och god bemanning. Nyligen tillträdde verksamhetschef, chefsbyte skedde i september 2022 samt två enhetschefer. Vårdcentralen hanterar alla de uppdrag som en vårdcentral i Region Sörmland ska ha.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska genomföras finns.
- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska utvärderas finns.
- Tjänstgöringen är tillräckligt allsidig.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

B Medarbetarstab och interna kompetenser

På vårdcentralen finns 8 tillsvidareanställda specialister i allmänmedicin, omräknat till 6,25 heltidstjänster. Det finns 7 ST-läkare, 1 BT-läkare och 2 AT-läkare. Av specialisterna i allmänmedicin är 7 handledarutbildade. God bemanning även vad gäller sköterskor, distriktssköterskor, rehabteam (psykologer, fysioterapeuter samt arbetsterapeuter), undersköterskor, BVC-sköterskor, familjecentral och medicinska sekreterare. Man har mottagningar för astma KOL, diabetes och inkontinens.

Föreskrift

- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har specialistkompetens i avsedd specialitet.
- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har genomgått handledarutbildning.
- Tillgång till specialistkompetent studierektor med handledarutbildning finns.
- Tillräckligt många läkare med relevant specialitet och kompetens finns för att alla ST ska få adekvat handledning.
- Tillräckligt många läkare och andra medarbetare med relevant kompetens finns för att instruktioner ska kunna ges.

Allmänna råd

- Studierektorn har relevant specialistkompetens.

Kvalitetsindikator

- Generella skriftliga instruktioner för ST-handledning finns.
- Regelbundna handledarträffar för ST-handledarna finns.
- Skriftlig uppdragsbeskrivning för SR finns.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

Lokaler och läkarrum är ändamålsenliga. Adekvat utrustning finns, även öronmikroskop och gynstol.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Adekvat utrustning för diagnostik, utredning och behandling finns.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarna har tillgång till funktionell arbetsplats.
- Tillgång till IT-baserade kliniska beslutsstöd, sökbar vetenskaplig databas, stöd från bibliotek eller FoU-enhet finns.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Mycket bra och utförligt introduktionsprogram under flera veckor med olika medicinska teman och ömsesidiga medsittningar. ST-läkarna har inte fullständigt utbildningsprogram med delmål, därmed kan inte delmålen sägas följas upp regelbundet. Det finns inga leg läkare utan specialistkompetens som arbetar vid enheten med siktet inställt på ST.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Det finns skriftliga riktlinjer för hur målbeskrivningen ska uttolkas samt styrande dokument för tjänstgöringens upplägg.
- Jourtjänstgöring/beredskap uppfyller kraven i målbeskrivningen.

Föreskrift

- Alla ST-läkare har individuellt utbildningsprogram som utgår från kraven i målbeskrivningen.
- Det individuella utbildningsprogrammet följs regelbundet upp och revideras vid behov i samråd med SR, HL och ST-läkaren.

Allmänna råd

- SR bör utgöra en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare.
- SR bör medverka till utarbetning av ST-läkarnas introduktionsprogram.
- SR bör ta del av verksamhetschefens och handledarens bedömning av ST-läkaren.

Kvalitetsindikator

- Alla ST-läkare får introduktion till tjänstgöringen.
- Tillgång till individuella utbildningsprogram och handledning för de leg läkare utan specialistkompetens som arbetar vid enheten med siktet inställt på ST finns.
- Alla ST-läkare har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter att uppnå målen i mål-beskrivningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

E Handledning och uppföljning

"Handledarinstruktioner ST Allmänmedicin" finns. Regelbundet finns kollegial handledning inplanerad, där båda specialister och ST-läkare kan diskutera svåra fall. Eftersom utbildningsprogrammet inte är fullständigt, kan inte handledningen sägas utgå från detta, inte heller fortlöpande bedömning av ST-läkarens kompetensutveckling. Uppföljning sker genom specialistkollegium regelbundet.

Föreskrift

- Handledningen utgår från det individuella utbildningsprogrammet.
- Det finns en utsedd huvudansvarig handledare för varje ST.
- ST-läkaren har tillgång till handledare under varje utbildningsperiod.
- Fortlöpande bedömning av ST-läkarens kompetensutveckling utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogrammet görs under hela ST.
- Kontinuerlig bedömning utförs av verksamhetschef (motsvarande) och huvudsaklig handledare.
- Verksamhetschef (motsvarande) ansvarar för att den kontinuerliga bedömningen dokumenteras.

Allmänna råd

- ST-läkaren bör, utöver handledning, få fortlöpande instruktioner.
- Handledningen är inplanerad i ordinarie tjänstgöringsschema.
- Den huvudansvariga handledaren tjänstgör där ST-läkaren huvudsakligen genomför sin specialiseringstjänstgöring.
- Handledarutbildningen bör omfatta handledning, pedagogik, metoder för bedömning, kommunikation och etik.
- Den fortlöpande bedömningen görs med på förhand kända och överenskomna metoder.
- Påvisade brister i ST-läkarens kompetens leder till en åtgärdsplan.
- Verksamhetschefen eller motsvarande håller regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarnas sidoutbildning följs upp.
- Varje enhet har en plan för hur ST-läkare som riskerar hamna i svårighet för att uppnå enskilda delmål, sin professionella utveckling generellt eller av personliga skäl, ska kunna hjälpas.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

Obligatoriska A- och B-kurser samt vissa C-kurser arrangeras av region Sörmland.

Diskussion av vetenskapliga artiklar regelbundet på läkarmöten. Utbildning en eftermiddag per månad på vårdcentralen. Studierektorn anordnar en ST-dag en halv dag per månad med föreläsningar.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkarna genomgår den teoretiska utbildning som definieras i det individuella utbildningsprogrammet.

Föreskrift

- SR samordnar ST-läkarnas interna och externa utbildning.

Allmänna råd

- Intern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Extern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Tid för regelbundna självstudier planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Diskussion av vetenskapliga artiklar från Läkartidningen sker regelbundet på läkarmötena. Kvalitetsarbeten görs. ST-läkarna går en FoU kurs, som utmynnar i en projektplan. Efter detta görs ett vetenskapligt arbete med en vetenskaplig handledare till hjälp.

Föreskrift

- Utbildning erbjuds för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt.
- Goda förutsättningar finns för genomförande av ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer.
- ST-läkarnas kompetens i medicinsk vetenskap bedöms fortlöpande och återkoppling sker.
- ST-läkarna ges möjlighet att utveckla kunskap om och kompetens i kvalitets- och patientsäkerhetsarbete.
- Goda förutsättningar finns för att genomföra, dokumentera och redovisa ett kvalitetsarbete.
- ST-läkarens kompetens i kvalitetsutveckling bedöms fortlöpande och återkoppling sker.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarens genomförda individuella arbeten publiceras eller presenteras vid vetenskapliga möten.
- Tillgång till ett välfungerande doktorandprogram finns.
- Enheten har regelbundna möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur.
- Minst ett, på enheten utfört, självständigt forskningsprojekt har publicerats i vetenskaplig tidskrift eller presenterats vid vetenskapligt möte de senaste två åren.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

ST-läkarna ges möjlighet att leda team för till exempel inkontinens. Man har en så kallad patienttrond, där ST-läkare tillsammans med sjuksköterska går igenom patienter som önskat besök på vårdcentralen. Man beslutar där hur patienterna ska handläggas. ST-läkarna ges också möjlighet att vara så kallad "störläkare", där de kan svara på frågor från till exempel sköterskor. Dock sker ingen återkoppling på detta. Möjlighet att undervisa eller handleda under handledning saknas.

Föreskrift

- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla ledarskapskompetens i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i ledarskapskompetens.
- ST-läkarens kompetens i ledarskap bedöms fortlöpande och med återkoppling.
- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla den kommunikativa kompetensen såväl muntligt som skriftligt i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i kommunikativ kompetens.
- ST-läkarens kommunikativa kompetens bedöms och återkoppling sker.

Allmänna råd

- ST-läkaren bereds möjlighet att undervisa under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att själv handleda under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att delta i inom- eller mellanprofessionell reflektion i grupp.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

Åtgärdsplan utifrån SPUR-inspektion 2023 på Skiftinge Vårdcentral

D. Tjänstgöringens upplägg

- Individuellt utbildningsprogram utgår från kraven i målbeskrivningen.
 - Sedan SPUR-inspektionen har samtliga ST-läkare sett över sina utbildningsplaner och sammankopplat dem med kraven i målbeskrivningen. Dessa utbildningsplaner har granskats av handledare och har även skickats till studierektorer för granskning.
- Det individuella utbildningsprogrammet följs regelbundet upp och revideras vid behov i samråd med SR, HL och ST-läkaren
 - Vi har uppdaterat rutinen för handledning så att utbildningsplanen revideras av handledare och ST-läkare en gång per år eller oftare vid behov, detta görs lämpligen i samband med att det årliga handledarutlåtandet skrivs. Utbildningsplanen uppdateras i ST-forum och finns därmed till förfogande för granskning av studierektorerna. Denna planering skrivs in i vårdcentralens årshjul.
- Tillgång till individuella utbildningsprogram och handledning för de leg läkare utan specialistkompetens som arbetar vid enheten med siktet inställt på ST finns.
 - I de fall vi har underläkare anställda så introduceras de inom samma introduktionsschema som ST-läkare och de tilldelas alltid en handledare. Det förekommer att handledaren är en ST-läkare, som handleder under handledning.

E.Handledning och uppföljning

- Handledningen utgår från det individuella utbildningsprogrammet
 - I samband med handledningen planerar vi att regelbundet gå igenom utbildningsplanen för att planera in utbildningsmoment utifrån aktuellt behov. Ett område som vi redan stärkt upp är att ST-läkarna regelbundet får träna sitt ledarskap genom föreläsning/utbildning inom olika medicinska områden på läkarmötet och APT. Vi har även en rutin att ST-läkare som hanterar SÄBO får riktad handledning för detta.
- Fortlöpande bedömning av ST-läkarens kompetensutveckling utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogrammet görs under hela ST.
 - Vi har nu infört i handledningsrutinen att sit-in ska göras två gånger per termin eller oftare vid behov för att fortlöpande utvärdera ST-läkarens kompetensutveckling. Utvärdering görs även i samband med årligt ST-kollegium och revidering/uppföljning av utbildningsplanen (se ovan).

H. Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

- ST-läkarens kompetens i ledarskap bedöms löpande med återkoppling
 - ST-läkarens turas om vid veckovisa läkarmöten att föredra olika medicinska områden och detta framträdande ska i efterhand utvärderas på handledningstimmen. ST-läkaren föreläser även för hela personalgruppen vid regelbundna utbildningstillfällen för hela vårdcentralen och detta ska framöver utvärderas av handledaren och dokumenteras i ST-forum. I samband med ST-kollegium intervjuas övriga medarbetare på vårdcentralen om ST-läkarens ledarskapsförmåga och detta återkopplas sedan till ST-läkaren.
- ST-läkaren bereds möjlighet att undervisa under handledning
 - Se ovan
- ST-läkaren bereds möjlighet att själv handleda under handledning
 - Vi har nu planerat för ST-läkare som är under sin andra halva av ST-utbildningen att handleda underläkare (randande läkare från annan specialitet eller AT-läkare) under handledning.
 - ST-läkare på Skiftinge VC handleder under handledning leg. Läkare/BT samt AT-läkare.